

Centar za demokratiju
i ljudska prava

Center for Democracy
and Human Rights

Bulevar Džordža Vašingtona 51, 348
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: ++382 20 234 114, fax: ++382 20 234 368
e-mail: cedem.web@e-com.me, www.cedem.me

NEWSLETTER

Broj 31 • oktobar 2010 - januar 2011. godine

Indeks demokratije 2009¹

1. OBRAZOVANJE

U savremenom demokratskom društvu, obrazovanje ima vrlo važno mjesto. Kao tehnološki razvijeno društvo, moderna demokratija ne može funkcionalno da se zamisli bez razvijenog sistema obrazovanja. Sama ideja demokratije, u svojoj obrazovnoj transkripciji, može se svesti na ideju meritokratije, ili drugim riječima, ako prihvatimo da je obrazovanje jedan od ključnih mehanizama postizanja socijalnog statusa, onda jednakost šansi u procesu obrazovanja predstavlja važan preduslov ostvarenja društvene jednakosti. Praksa je, međutim, pokazala da ovaj ideal nije nimalo lako ostvariti, jer davanjem jednakih šansi svim pojedincima u procesu obrazovanja, još uvijek nije moguće neutralisati bazične razlike koje postoje na socijalnoj i stratifikacijskoj ravni.

Značaj obrazovanja za demokratsku praksu možemo sagledati i u svijetlu mišljenja Evropskog suda za ljudska prava iz 1976. godine, "Obrazovanje je suština očuvanja demokratskog društva". Danas sa velikom sigurnošću možemo reći da svi putevi vode u pravcu demokratije, ali i da uspjeh na tom putu možemo očekivati samo ukoliko se posveti veća pažnja i stvore odgovarajući okviri - za obrazovanje i napredovanje u edukaciji svakog pojedinca i društva u cjelini.

Ukoliko se obrazovni sistem ne postavi i ne funkcioniše na principima otvorenosti, autonomnosti, efikasnosti i transparentnosti, tada ova institucija neće moći da odigra važnu ulogu za cjelokupno društvo. Stoga je veoma važno sagledati rezultate o tome do kog stepena je došao proces reforme obrazovanja u Crnoj Gori,

a takođe je važno sagledati taj segment kroz komparaciju s istraživanjem prethodnog Indeksa demokratije, u vezi sa ovom oblašću.

U svakom slučaju, analiza područja obrazovanja je nužna prilikom analize društva sa stanovišta demokratske. Za ovo područje definisali smo i mjerili sljedeće dimenzije:

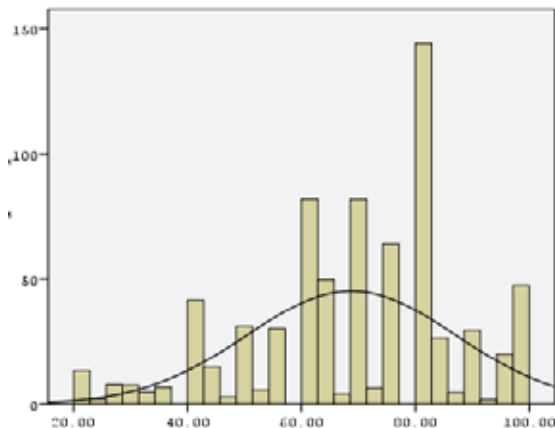
- Otvorenost i participacija u obrazovanju
- Autonomija i efikasnost obrazovanja
- Zakonitost i kontrola sistema obrazovanja
- Pluralizam u obrazovanju

Svaka od dimenzija mjerena je po identičnoj i već opisanoj metodološkoj proceduri, pri čemu smo se trudili da sve značajnije dimenzije obrazovanja budu uzete u razmatranje. Rezultati mjerenja po dimenzijama i sumarni podaci slijede u daljem tekstu.

1.1. Otvorenost i participacija u obrazovanju

Ova dimenzija ima za cilj da ispita stepen u kome je obrazovanje otvoreno za sve društvene grupe. Budući da je socijalni status u velikoj mjeri funkcija obrazovnog procesa, sa stanovišta

Graf. 1. Otvorenost i participacija u obrazovanju

¹ INDEX DEMOKRATIJE predstavlja način mjerenja stepena razvoja demokratskog procesa u jednom društvu. Njime se, jezikom brojki, kroz analizu specifičnih indikatora, ukazuje u kojoj mjeri građani doživljavaju prisustvo demokratije u njihovom društvu. Kompletan izvještaj je dostupan na veb sajtu (www.cedem.me). Projekat je podržan od strane NED-a.

Tabela 1. Otvorenost i participacija u obrazovanju – prikaz po indikatorima

Indikatori	2006	2007	2008	2009	SD
Dostupnost obrazovanja svim građanima, bez obzira na prebivalište / mjesto stalnog stanovanja	3,72	3,79	3,77	3,72	1,042
Otvorenost obrazovanja za djecu koja imaju nepovoljan socijalni status, tj. koja potiču iz siromašnih porodica	3,37	3,33	3,45	3,41	1,136
Jednaki uslovi školovanja za cjelokupnu učeničku populaciju, bez obzira na njihovu nacionalnu ili vjersku pripadnost	3,46	3,57	3,49	3,47	1,104
Otvorenost obrazovanja za sugestije i mišljenja građana	3,00	2,96	3,18	3,23	1,046

Tabela 2. Otvorenost i participacija u obrazovanju – prikaz po indikatorima

Parametri	Statistik
Aritmetička sredina	68,7639
95% Interval OD	67,4259
povjerenja DO	70,1019
Medijana	70,0000
Variansa	337,903
Standardna devijacija	18,38212
Minimum	20,00
Maximum	100,00
Opseg	80,00

demokratski društva ovo je veoma važna dimenzija. Rezultati mjerenja kazuju da kada je riječ o obrazovanju, nije došlo do napretka u prethodnom periodu, ali nema ni negativnih trendova (tabela 16). Sve vrijednosti indikatora na ovoj dimenziji, na nivou su prošlogodišnjeg istraživanja. Samim poređenjem vrijednosti indikatora, vidimo kako najveći problem i dalje ostaje otvorenost obrazovanja za mišljenje i sugestije građana (3,23).

1.2. Autonomija i efikasnost obrazovanja

Efikan obrazovni sistem u demokratskom društvu mora da bude autonoman. Autonomija obrazovnog sistema obuhvata čitav niz aspekata, od autonomije u smislu odsustva pritisaka na sistem obrazovanja, do postojanja unutrašnjih

Tabela 3. Autonomija i efikasnost obrazovanja – prikaz po indikatorima

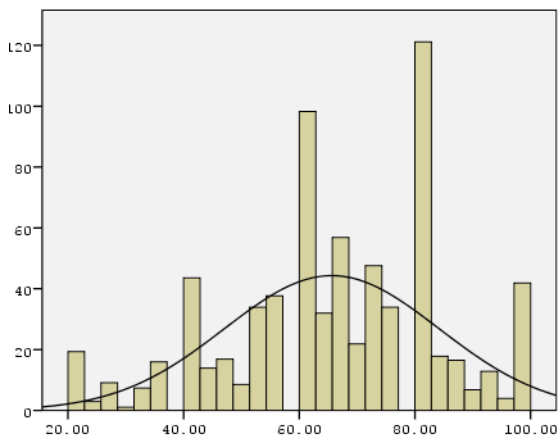
Indikatori	2006	2007	2008	2009	SD
Postojanje autonomije Univerziteta	3,10	3,18	3,23	3,24	1,074
Razvoj autonomije ličnosti, slobode i kreativnosti đaka u sistemu obrazovanja	3,56	3,87	3,69	3,60	1,023
Odsustvo pritisaka političkih struktura i drugih centara moći na sistem obrazovanja	2,81	2,91	3,16	3,11	1,180
Odsustvo ideoloških sadržaja u nastavnim programima	2,94	3,09	3,26	3,20	1,068
Efikasnost obrazovnog sistema u pogledu realizacije ključnih obrazovnih ciljeva	3,16	3,33	3,37	3,26	1,087

Tabela 4. Autonomija i efikasnost obrazovanja – SKOR

Parametri	Statistik
Aritmetička sredina	65,6147
95% Interval OD	64,2583
povjerenja DO	66,9712
Medijana	68,0000
Variansa	344,477
Standardna devijacija	18,56009
Minimum	20,00
Maximum	100,00
Opseg	80,00

mehanizama usmjerenih na autonomiju samih aktera obrazovnog procesa. Svi ovi aspekti su bili predmet mjerenja u okviru ove dimenzije. Ova dimenzija, takođe, uključuje i pitanje efikasnosti obrazovnog sistema, jer je efikasnost zapravo jedna od ključnih karakteristika - u pogledu ishoda koji se očekuje od obrazovanja.

Rezultati istraživanja pokazuju da su u najvećem broju aspekata, koji su bili predmet mjerenja u okviru ove dimenzije, vrijednosti po indikatorima na nivou našeg prošlogodišnjeg istraživanja, dakle, ne može se reći da je došlo do promjene (tabela 17). Međutim, u jednom segmentu, izmjerili smo i negativan trend, i to u aspektu efikasnosti obrazovnog sistema, u pogledu realizacije ključnih

Graf. 2. Autonomija i efikasnost obrazovanja

obrazovnih ciljeva (3,26 naspram 3,37). Ukoliko se uporede vrijednosti svih indikatora, najveći problem sistema obrazovanja, međutim, ostaje odsustvo pritiska političkih struktura i drugih centara moći na sistem obrazovanja (3,11). Dakle, i u ovom području, kao i u ostalim područjima, ključni problem se ogleda u pritiscima od strane političkih struktura i centara moći.

1.3. Zakonitost i kontrola sistema obrazovanja

Pored autonomije i efikasnosti, u demokratskom društvu mora da postoje mehanizmi kontrole obrazovanja, koji obezbjeđuju njegovu zakonitost. Ovo zapravo znači da društvo mora da razvije čitav niz mjera kontrole sistema obrazovanja, kako

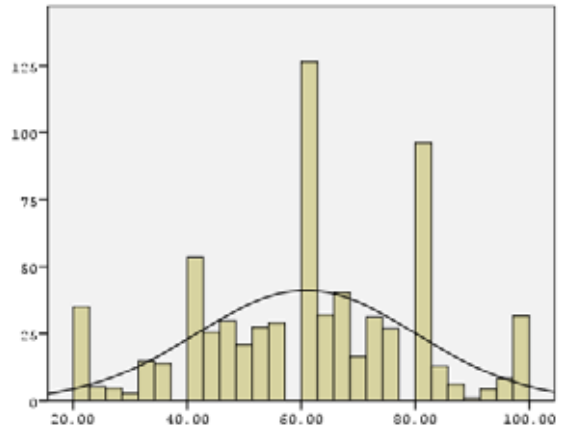
Tabela 5. Zakonitost i kontrola sistema obrazovanja – prikaz po indikatorima

Indikatori	2006	2007	2008	2009	SD
Efikasnost zakona u suzbijaju korupcije u sistemu obrazovanja	2,71	2,75	2,87	2,86	1,135
Efikasnost zakona u promjeni loših i nekvalitetnih propisa	2,88	3,09	3,08	3,10	1,070
Postojanje razvijenih kriterijuma na nacionalnom nivou za ocjenu kvaliteta obrazovanja	3,02	3,12	3,24	3,19	1,043
Poštovanje propisa od strane državnih službi u procjeni kvaliteta obrazovnih institucija	2,94	3,05	3,22	3,19	1,058
Mogućnost ocjenjivanja rada profesora i institucije od strane studenata	2,76	2,85	3,00	3,11	1,121

Tabela 6. Zakonitost i kontrola sistema obrazovanja – SKOR

Parametri	Statistik
Aritmetička sredina	60,8796
95% Interval OD	59,4446
povjerenja DO	62,3147
Medijana	60,0000
Variansa	371,310
Standardna devijacija	19,26941
Minimum	20,00
Maximum	100,00
Opseg	80,00

Graf. 3. Zakonitost i kontrola sistema obrazovanja

bi čitav obrazovni proces bio u stanju da obezbijedi efikasnost i demokratičnost. Istraživanje ove dimenzije ukazuje da su vrijednosti po indikatorima uglavnom na nivou prošlogodišnjeg istraživanja, sa samo jednim izuzetkom (tabela 18). Riječ je, naime, o mogućnosti ocjenjivanja rada profesora i institucija od strane studenata, i kada je o ovom aspektu riječ, ovdje bilježimo pozitivan trend (3,11 naspram 3,00).

1.4. Pluralizam u obrazovanju

Poštovanje pluralizma u sistemu obrazovanja je jedan od najvažnijih principa obezbjeđivanja

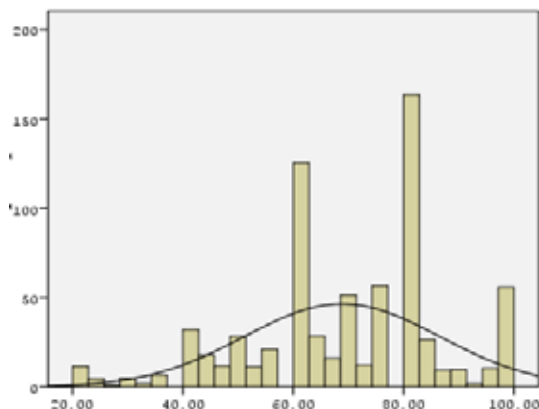
demokratičnosti u obrazovanju. U okviru ove dimenzije, uvažili smo sve ključne principe na kojima pluralizam u ovoj dimenziji treba da počiva. Rezultati istraživanja pokazuju da je u jednom aspektu unutar ove dimenzije, ovdje došlo do značajnog napretka (tabela 19). To je mogućnost učeničkog-studentskog izbora obrazovnih sadržaja (3,58 naspram 3,44). U svim ostalim aspektima situacija je gotovo identična kao što je bio slučaj prošle godine. Kad je riječ o ovoj dimenziji, treba dalje primijetiti da su sve vrijednosti veoma visoke i relativno ujednačene.

Tabela 7. Pluralizam u obrazovanju – prikaz po indikatorima

Indikatori	2006	2007	2008	2009	SD
Razvoj tolerancije kod đaka u odnosu na sve oblike različitosti u sistemu obrazovanja	3.35	3,52	3,41	3,45	1,016
Uvažavanje polnih, fizičkih, kulturnih, etničkih i vjerskih različitosti društva, u nastavnim planovima i programima	3.41	3,51	3,48	3,47	1,028
Postojanje i primjena velikog broja metoda nastave u obrazovnom procesu	3.13	3,31	3,34	3,34	1,044
Mogućnost učeničkog-studentskog izbora obrazovnih sadržaja	3.06	3,43	3,44	3,58	,998

Tabela 8. Pluralizam u obrazovanju – SKOR Graf. 4. Pluralizam u obrazovanju

Parametri	Statistik
Aritmetička sredina	68,8454
95% Interval OD	67,5524
povjerenja DO	70,1384
Medijana	70,0000
Variansa	311,170
Standardna devijacija	17,64002
Minimum	20,00
Maximum	100,00
Opseg	80,00

NOVOSTI

Novembar 2010.

Prof. dr Srđan Darmanović, dosadašnji predsjednik Upravnog odbora CEDEM-a, imenovan je za ambasadora Crne Gore u Sjedinjenim Američkim Državama i početkom novembra je preuzeo tu dužnost. Za novog predjednika izabran je Rade Bojović, dosadašnji član Upravnog odbora.

U ovom periodu CEDEM-u je povjerena realizacija dva projekta iz programa IPA koji se finansira od strane Evropske Komisije. Prvi projekat se odnosi na monitoring reforme pravosudnog sistema, a drugi na monitoring poštovanja ljudskih prava. Njihovu realizaciju CEDEM će početi u februaru 2011. godine. Angažovanje na ovim projektima trajeće osamnaest mjeseci.

Aktivnosti CEDEM-a

Seminar:

”Evropska konvencija o ljudskim pravima i krivični postupak”

Budva, 4-5. oktobar 2010.

U organizaciji CEDEM-a, Fondacije Konrad Adenauer i Ambasade SAD-a u Podgorici, održan je seminar na temu: Evropska konvencija o ljudskim pravima i krivični postupak.

Predavači na seminaru su bili: Siniša Bjeković, Centar za ljudska prava Pravnog fakulteta u Podgorici; Jonathan S. Haub, pravni savjetnik, Ambasada SAD-a u Podgorici; Zoran Pažin, zastupnik Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava; Branka Lakočević, pomoćnica ministra pravde Crne Gore; Petar Stojanović i Radule Kojović, sudije Vrhovnog suda Crne Gore.

Učesnici su bili: pripravnici i stručni saradnici iz crnogorskih sudova.

Seminar:

”Novo antidiskriminaciono zakonodavstvo
i evropski zakonodavni standardi”

Pržno, 18-19. novembar 2010.

U organizaciji CEDEM-a, OSCE-a i AIRE Centra iz Londona uz podršku Balkan Trust for Democracy, održan je seminar na temu: Novo antidiskriminaciono zakonodavstvo i evropski zakonodavni standardi.

Predavači na skupu su bili: Clive Rumbold, Delegacija EU u Crnoj Gori; Blanka Radošević-Marović, pomoćnica ministra za ljudska i manjinska prava; prof. Latif Huseynov, član Venecijanske Komisije; Alice Thomas, službenik za pravnu pomoć, OSCE/ODIHR; Goran Miletić –

Civil Rights Defenders, Beograd; Adam Weiss, pomoćnik direktora, AIRE Centra, London; Marijana Laković, zamjenica Zaštitnika ljudskih prava i sloboda i Zoran Pažin, zastupnik Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava. Učesnici su bili: sudije, advokati, predstavnici civilnog društva, Ministarstva pravde i Ombudsmana.

Seminar:

”Mapiranje i monitoring reforme sektora bezbjednosti
u zemljama Zapadnog Balkana”

Kolašin, 14-17. decembar 2010.

U organizaciji CEDEM-a, DCAF-a iz Ženeve i BCSP-a iz Beograda, održan šesti seminar u okviru projekta: Jačanje kapaciteta civilnog društva za mapiranje i monitoring reforme sektora bezbjednosti u zemljama Zapadnog Balkana. Na seminaru su, pored pomenutih organizacija, učestvovali i predstavnici partnerskih organizacija iz regiona: IDM iz Tirane, ANALYTICA iz Skoplja, KCSS iz Prištine, IMO iz Zagreba i CSS iz Sarajeva.

Međunarodne aktivnosti predstavnika CEDEM-a

Vladan Simonović

4-6. novembar 2010, Berlin

U organizaciji PASOS-a (Political Assosiation for Open Society) iz Praga, održana je međunarodna konferencija pod nazivom: Ko se plaši dijaloga između istoka i zapada?, na kojoj su učestvovali predstavnici tink-tankova iz Centrale i Istočne Evrope, Evropski zvaničnici i funkcioneri Ministarstva inostranih poslova Republike Njemačke. Na skupu je razgovarano o unaprijeđenju dijaloga između Evropske Unije sa jedne i Rusije i zemalja Centralne Azije sa druge strane.

Na konferenciji je, u ime CEDEM-a, učestvovao Vladan Simonović, član Upravnog odbora.

Mr Nenad Koprivica

26. novembar 2010, Beograd

U organizaciji Grupe 484, održana je regionalna konferencija: Mobilnost i odlazak stručnjaka: lični i društveni dobici i gubici. Izvršni direktor Centra za demokratiju i ljudska prava, Nenad Koprivica, predstavio je izvještaj o istraživanju kako se sa fenomenom "odliva mozgova" suočava Crna Gora.

Mr Nenad Koprivica, Mr Rajko Radević, Emir Kalač

18-20. oktobar 2010, Priština

U organizaciji Kosovskog centra za sigurnosne studije (KCSS) održan je peti po redu istraživački seminar, u sklopu trogodišnjeg projekta: Povećanje kapaciteta organizacija civilnog društva za mjerenje i monitoring reforme sektora bezbjednosti na Zapadnom Balkanu, 2009-2011, koji se realizuje uz podršku Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Norveške.

Emir Kalač

18-21. Novembar 2010, Tirana

Učešće na regionalnoj radionici pod nazivom: Izgradnja kapaciteta civilnog društva za poboljšanu bezbjednost, u organizaciji Instituta za demokratiju i posredovanje (IDM Albania), uz podršku Centralno-evropske inicijative i Fridrih Ebert Štiftunga.

Nemanja Raičević

01-10. decembar 2010, Beograd

U organizaciji CEDEM-a, a uz podršku Open Society Institute Think Tank Fund-a, u studijskoj posjeti Beogradskom centru za bezbednosnu politiku (BCBP) boravio je CEDEM-ov projekt menadžer Nemanja Raičević.

• Posjetili su nas ... • Posjetili su nas ... • Posjetili su nas ... • Posjetili su nas ...

- Zoltan Csaszar, Ambasada Republike Mađarske, zamjenik šefa misije
- Arpad Torok, Ambasada Republike Mađarske, savjetnik
- Nils Ragnar Kamsvåg, Ambasada Kraljevine Norveške, Ambasador
- Morten Ringheim, Defence Security Sector Reform Project

CEDEM - Odjeljenje za empirijska istraživanja

Političko javno mnjenje Oktobar 2010

Istraživanje je obavljeno u oktobru 2010. godine. Primijenjen je CEDEM-ov standardni dvostruko stratifikovani uzorak sa slučajnim izborom ispitanika u finalnim jedinicama. Realizovani uzorak je bio 1004. Standardna statistička greška kreće se u rasponu od +/- 3.06% sa intervalom povjerenja od 95%. Projekat Političko javno mnjenje Crne Gore podržan je od strane Ambasade Kraljevine Norveške.

Uzorak

- Uzorak je reprezentativan za sve punoletne građane Crne Gore a realizovan je u 16 sledećih opština: Bijelo Polje, Berane, Pljevlja, Podgorica, Nikšić, Cetinje, Herceg Novi, Ulcinj, Bar, Rožaje, Kolašin, Plav, Budva, Tivat, Kotor, Žabljak
- U istraživanju je učestvovalo ukupno 1004 ispitanika
- Stanardna statistička greška merenja iznosi +/- 3.1% za pojave sa incidencom od 50% sa intervalom poverenja od 95%
- Poststratifikacija je radena po polu/rodu, godinama starosti i nacionalnoj pripadnosti

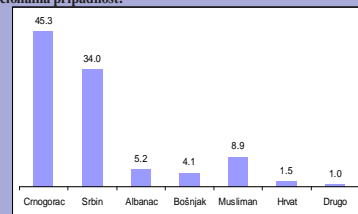

www.cedem.me

2

Uzorak – osnovne karakteristike

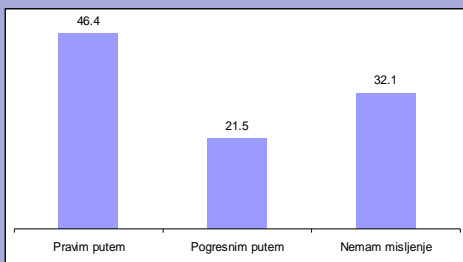
- 50.3% ispitanika ženskog i 49.7% muškog pola
- Od 18-34 godina starosti 34.2%, od 35-54 goina starosti 37.1% i preko 50 godina starosti 28.6%
- Nacionalna pripadnost:

www.cedem.me

3

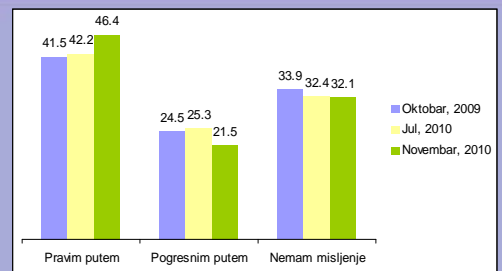
Generalno, da li bi ste rekli da je Crna Gora krenula - %

www.cedem.me

4

Crna Gora se kreće: Trend - %

www.cedem.me

5

Povjerenje u institucije - %

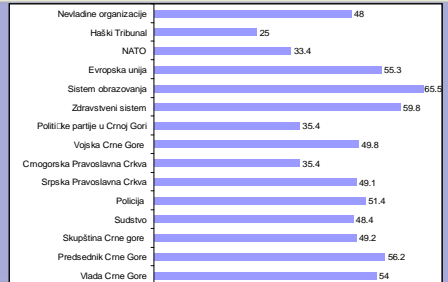
INSTITUCIJE	Ukupno povjerenje	Oglavnom sam povjerenje	Oglavnom ne sam povjerenje	Bez ikakve povjerenja	Nemam mišljenje o tome
Vlada Crne Gore	18.3	34.7	17.7	16.1	12.2
Predsjednik Crne Gore	34.7	31.5	16.4	15.5	11.8
Skupština Crne Gore	18.4	33.8	21.1	15.9	13.8
Sudstvo	18.7	35.7	20.9	15.7	15.0
Policija	19.7	38.7	21.1	14.3	13.2
Srpska Pravoslavna Crkva	26.9	22.3	12.9	13.2	24.8
Crnogorska Pravoslavna Crkva	13.9	21.9	12.0	23.4	29.2
Vojška Crne Gore	16.1	37.7	15.5	12.3	22.5
Političke partije u Crnoj Gori	9.9	27.4	27.6	19.3	17.6
Zdravstveni sistemi	16.9	43.2	16.0	12.9	11.3
Sistem obrazovanja	13.9	44.0	12.3	9.5	12.7
Evropska unija	39.6	35.3	13.0	13.5	18.2
NATO	39.1	23.0	15.5	26.5	24.6
Haški Tribunal	16.2	15.8	16.7	33.5	24.9
Nevladne organizacije	24.5	35.2	15.5	12.1	24.4

www.cedem.me

6

Povjerenje u institucije: kumulativno - %

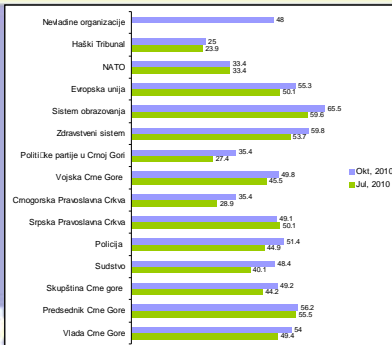

www.cedem.me

7

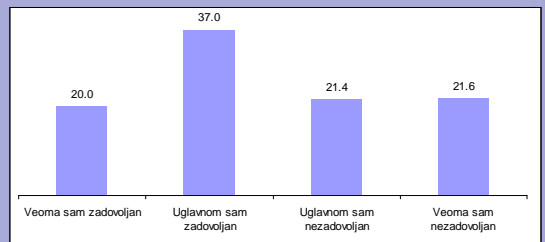
Povjerenje u institucije komparacija:

2009-2010 - %

8

Da li ste zadovoljni sa dosadašnjim učinkom Vlade Mila Djukanovića? - %

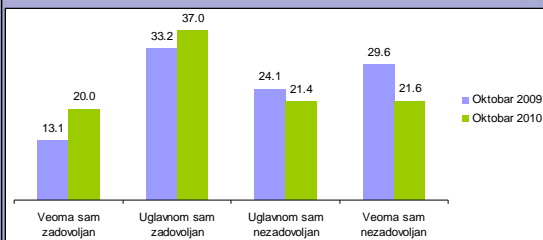

www.cedem.me

9

ZADOVOLJSTVO RADOM VLADE:

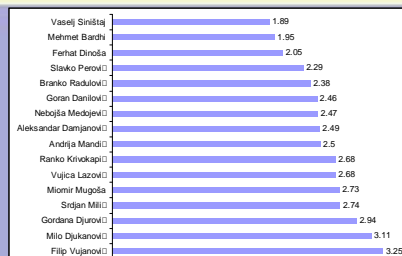
2009-2010 - %

www.cedem.me

10

POPULARNOST POLITIČARA

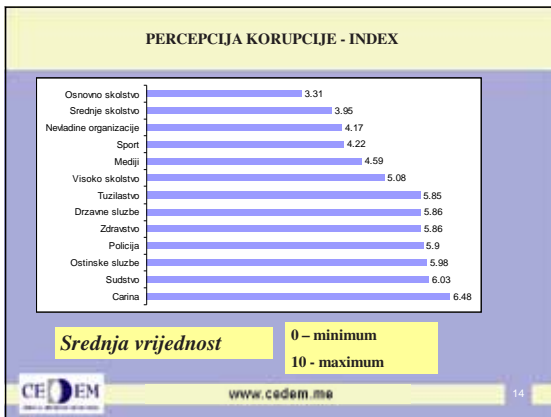
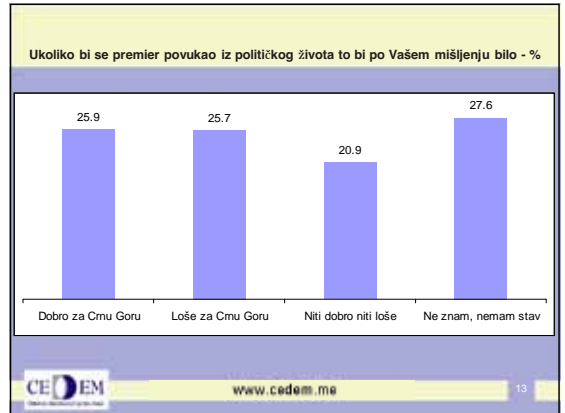
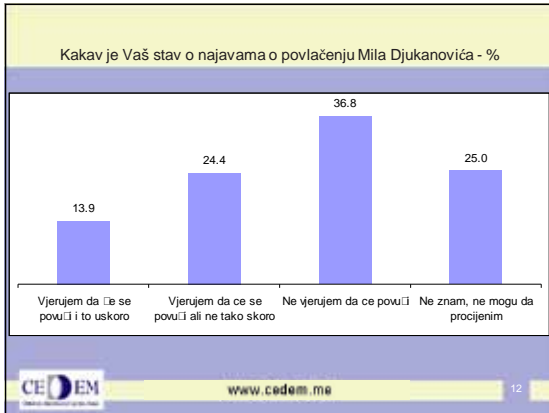
Srednja vrijednost

0 - minimum
5 - maximum

www.cedem.me

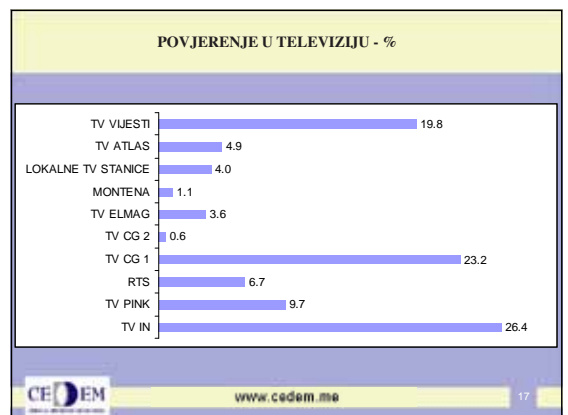
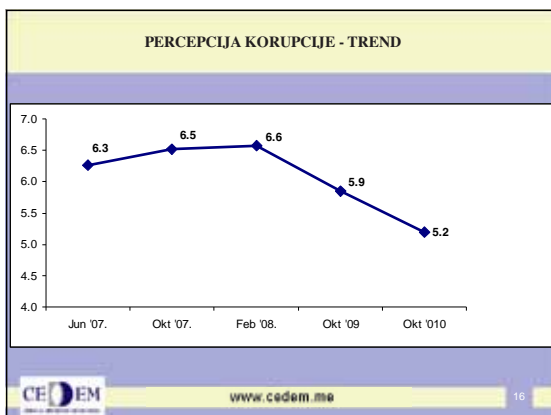
11

PERCEPCIJA KORUPCIJE: TREND

	Jun '07.	Okt '07.	Feb '08.	Okt '09.	Okt '10.
Carina	7.21	7.30	7.45	6.84	6.48
Sudstvo	6.90	7.13	7.31	6.51	6.03
Zdravstvo	7.04	7.37	7.28	6.40	5.86
Tužilaštvo	6.70	7.00	7.24	6.30	5.85
Policija	6.85	7.17	7.20	6.49	5.9
Opštinske službe	6.71	7.00	7.08	6.81	5.9
Državne službe	6.64	7.08	7.04	6.76	5.86
Visoko školstvo (Univerzitet)	6.07	6.60	6.29	5.66	5.08
Sport	5.64	5.44	6.04	4.76	4.22
Mediji (TV, radio, novine)	5.88	6.01	5.99	5.25	4.59
Srednje školstvo	5.15	5.36	5.38	4.60	3.95
Osnovno školstvo	4.38	4.75	4.65	3.88	3.31
Nevladine organizacije	-	-	-	-	4.17

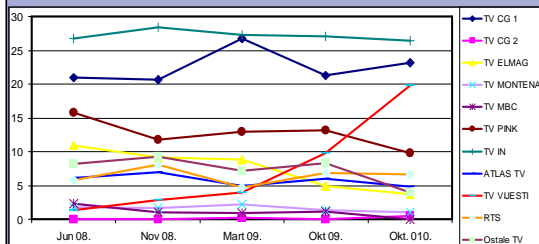
www.cedem.me 15

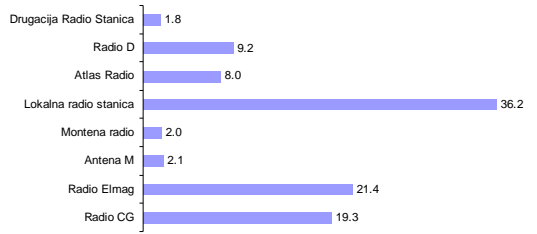
POVJERENJE U TV - TREND

	Jun 08.	Nov 08.	Mart 09.	Okt 09.	Okt. 010.
TV CG 1	21.0	20.6	26.7	21.3	23.2
TV CG 2	0.0	0.0	0.2	0.0	0.6
TV ELMAG	10.9	9.2	8.8	4.9	3.6
TV MONTENA	1.8	1.7	2.2	1.4	1.1
TV MBC	2.3	1.1	1.0	1.2	0.0
TV PINK	15.8	11.8	13.0	13.2	9.7
TV IN	26.7	28.4	27.3	27.1	26.4
ATLAS TV	6.1	7.0	5.0	6.0	4.9
TV VIJESTI	1.4	2.8	4.0	9.8	19.8
RTS	5.8	8.1	4.7	6.8	6.7
Ostale TV	8.2	9.3	7.2	8.3	4.0

TV TREND: GRAFIKA - %

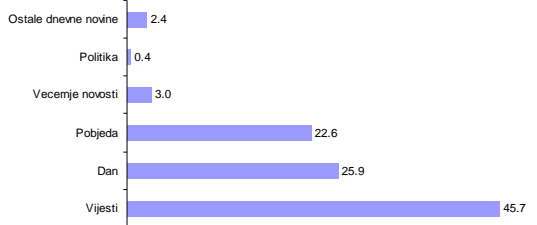
POVJERENJE : RADIO - %

POVJERENJE RADIO: TREND - %

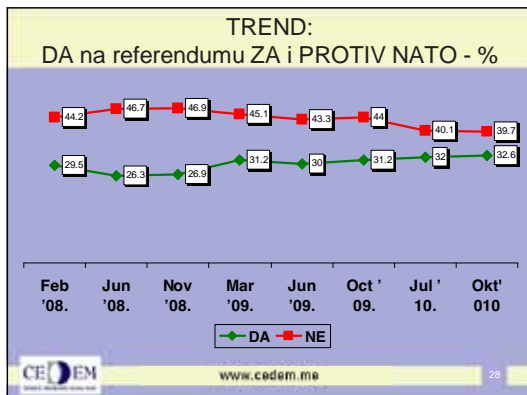
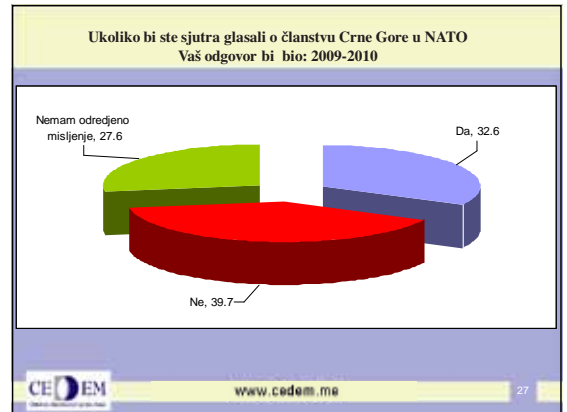
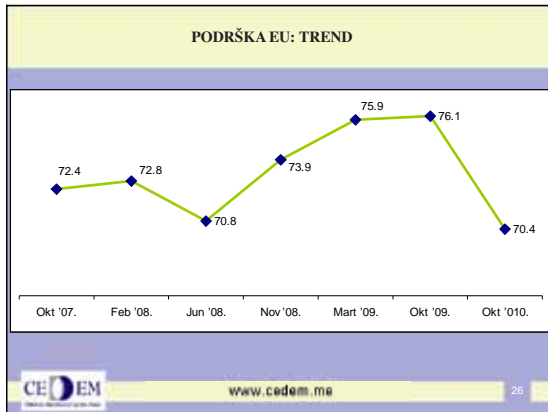
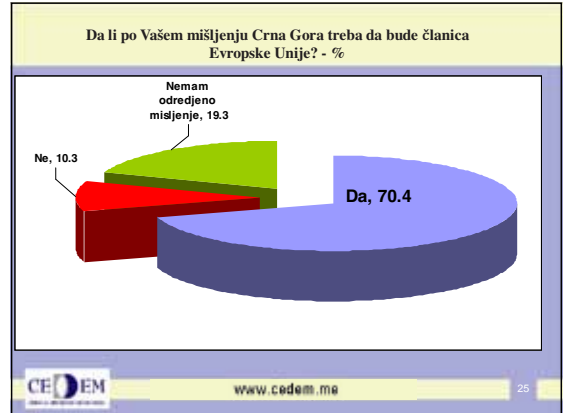
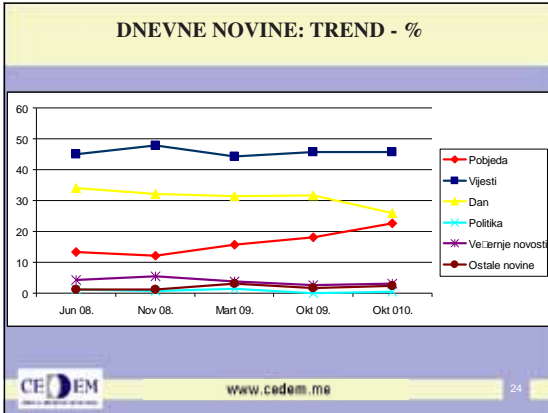
	Jun 08.	Nov 08.	Mart 09.	Okt. 09.	Okt. 010
Radio Crne Gore	13.4	17.8	22.6	17.3	19.3
Radio Elmag	25.3	24.4	20.6	22.4	21.4
Radio D	9.4	4.5	7.1	8.9	9.2
Antena M	4.9	4.7	2	2.1	2.1
Radio Montena	1.1	1.7	1	2.1	2.0
Atlas Radio	6.3	7.9	6	8.2	8.0
Lokalne radio stanice	21	26.2	23.6	27.2	36.2
Ostale radio stanice	16.5	11.7	15.6	11.2	1.8

POVJERENJE: DNEVNE NOVINE - %

DNEVNE NOVINE: TREND - %

	Jun 08.	Nov 08.	Mart 09.	Okt. 09.	Okt. 010.
Pobjeda	13.3	12.1	15.7	18.2	22.6
Vijesti	44.9	47.8	44.3	45.6	45.7
Dan	34.1	32.2	31.5	31.6	25.9
Politika	1.1	0.6	1.5	0.1	0.4
Vecernje novosti	4.4	5.4	3.7	2.7	3.0
Ostale novine	1.3	1.2	3.2	1.7	2.4

Kompletni rezultati istraživanja mogu se pogledati na CEDEM-ovom sajtu:
www.cedem.me